

TAG UG/Uwch

974/51

MATHEMATEG C2
Mathemateg Bur

A.M. DYDD IAU, 27 Mai 2010

1½ awr

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen:

- llyfr ateb 12 tudalen;
- Llyfryn Fformiwlâu;
- cyfrifiannell.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **bob** cwestiwn.

Rhaid dangos gwaith cyfrifo digonol er mwyn egluro'r dull **mathemategol** sy'n cael ei ddefnyddio.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Cofiwch fod angen Cymraeg da a chyflwyniad trefnus yn eich atebion.

1. Defnyddiwch Reol y Trapesiwm gyda phum mesuryn i ddarganfod bras werth ar gyfer yr integryn

$$\int_1^2 \sqrt{1 + \frac{1}{x}} dx.$$

Dangoswch eich gwaith cyfrifo a rhowch eich ateb yn gywir i dri lle degol. [4]

2. (a) Darganfyddwch holl werthoedd θ yn yr amrediad $0^\circ \leq \theta \leq 360^\circ$ sy'n bodloni

$$12 \cos^2 \theta - 5 \sin \theta = 10. \quad [6]$$

- (b) Darganfyddwch holl werthoedd x yn yr amrediad $0^\circ \leq x \leq 180^\circ$ sy'n bodloni

$$\tan 2x = -1.6. \quad [2]$$

- (c) Darganfyddwch holl werthoedd ϕ yn yr amrediad $0^\circ \leq \phi \leq 180^\circ$ sy'n bodloni

$$\tan \phi + 2 \sin \phi = 0. \quad [4]$$

3. (a) Mae'r triongl ABC fel bod $AB = 11$ cm, a $\widehat{BAC} = 110^\circ$. O wybod mai arwynebedd y triongl ABC yw 31 cm^2 , darganfyddwch hyd BC . [4]

- (b) Mae'r triongl XYZ fel bod $XY = 2$ cm, $YZ = (2\sqrt{3} - 1)$ cm ac $\widehat{YXZ} = 60^\circ$. Darganfyddwch fynegiad ar gyfer $\sin \widehat{XZY}$ yn y ffurf $\frac{m + \sqrt{3}}{n}$, lle mae m, n yn gyfanrifau y mae'n rhaid darganfod eu gwerthoedd. [3]

4. Darganfyddwch $\int \left(3\sqrt{x} - \frac{6}{x^4} - 1 \right) dx$. [3]

5. (a) Term cyntaf cyfres rifyddol yw a a'r gwahaniaeth cyffredin yw d . Profwch y caiff swm n term cyntaf y gyfres ei roi gan

$$S_n = \frac{n}{2}[2a + (n-1)d]. \quad [3]$$

- (b) Term cyntaf cyfres rifyddol yw 4 a'r gwahaniaeth cyffredin yw 2. Swm n term cyntaf y gyfres rifyddol yw 460. Ysgrifennwch hafaliad y mae n yn ei fodloni. Trwy hyn, darganfyddwch werth n . [3]

- (c) Pumed term cyfres rifyddol arall yw 9. Swm chweched term a degfed term y gyfres hon yw 42. Darganfyddwch derm cyntaf a gwahaniaeth cyffredin y gyfres rifyddol. [5]

6. (a) Darganfyddwch swm i anfeidredd y gyfres geometrig
 $40 - 24 + 14 \cdot 4 - \dots$ [3]
- (b) Term cyntaf cyfres geometrig arall yw a a'r gymhareb gyffredin yw r . Pedwerydd term y gyfres geometrig hon yw 8. Swm trydydd, pedwerydd a phumed term y gyfres yw 28.
- (i) Dangoswch fod r yn bodloni'r hafaliad

$$2r^2 - 5r + 2 = 0.$$
- (ii) O wybod bod $|r| < 1$, darganfyddwch werth r a gwerth cyfatebol a . [6]
7. Mae'r rhanbarth R wedi'i ffinio gan y gromlin $y = 3x + \frac{1}{5}x^3$, yr echelin- x a'r llinellau $x = 1$, $x = 3$. Darganfyddwch arwynebedd R . [5]
8. (a) O wybod bod $x > 0$, dangoswch fod

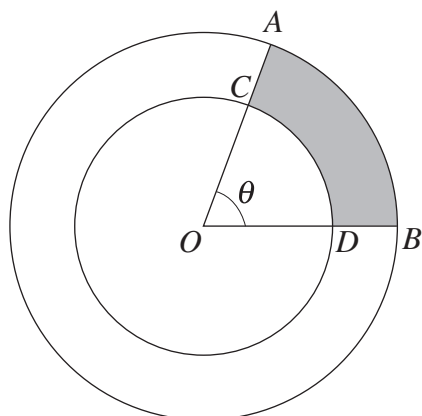
$$\log_a x^n = n \log_a x.$$
 [3]
- (b) Datrysych yr hafaliad

$$6^{2y-1} = 4.$$
- Dangoswch eich gwaith cyfrifo a rhowch eich ateb yn gywir i dri lle degol. [3]
- (c) O wybod bod $\log_a 4 = \frac{1}{2}$, darganfyddwch werth a . [2]
9. Mae gan y cylch C ganol A a'i hafaliad yw

$$x^2 + y^2 - 8x + 2y + 7 = 0.$$
- (a) Darganfyddwch gyfesurynnau A a radiws C . [3]
- (b) Cyfesurynnau'r pwynt P yw $(7, -2)$.
- (i) Gwireddwch fod P ar C .
- (ii) O wybod bod y pwynt Q fel bod PQ yn ddiamedr i C , darganfyddwch gyfesurynnau Q . [4]
- (c) Hafaliad y llinell L yw $y = 2x - 4$. Darganfyddwch gyfesurynnau croestorfannau L ac C . [4]

TROWCH DROSODD

10.

Mae'r diagram yn dangos dau gylch cydganol (*concentric*) â chanol cyffredin O . Radiws y cylch mwyaf yw R cm a radiws y cylch lleiaf yw r cm. Mae'r pwyntiau A a B ar y cylch mwyaf ac maent fel bod $\widehat{AOB} = \theta$ radian. Mae'r cylch lleiaf yn torri OA ac OB yn y pwyntiau C a D yn ôl eu trefn. Mae hyd arc AB yn L cm **yn fwy** na hyd arc CD . Arwynebedd y rhanbarth sydd wedi'i dywyllu yw K cm².

- (a) (i) Ysgrifennwch fynegiad ar gyfer L yn nhermau R , r a θ .
- (ii) Ysgrifennwch fynegiad ar gyfer K yn nhermau R , r a θ . [2]
- (b) Defnyddiwch eich canlyniadau i ran (a) i ddarganfod mynegiad ar gyfer r yn nhermau R , K ac L . [3]